

Kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaosto 26.04.2021 § 27

§ 27

Valtuustoaloite aurinkoenergian edistämisestä kaupungin rakennushankkeissa (Kh-Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Martinsen Kimmo
Timo Pasi
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus Toimitusjohtaja Lehtinen Maija

Kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaosto ehdottaa kaupunginhallitukselle, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Johanna Karimäen ja 21 muun valtuutetun 25.1.2021 jättämään valtuustoaloitteeseen aurinkoenergian edistämisestä ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaosto:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valtuustoaloite

Johanna Karimäki sekä 21 muuta valtuutettua ovat jättäneet 25.1.2021 valtuustoaloitteen, jossa he esittävät, että asetetaan kunnianhimoiset määrälliset tavoitteet aurinkoenergian edistämiseksi kaupungin rakennushankkeissa, että varmistetaan, että lupaprosessit ovat mahdollisimman kevyet aurinkoenergian edistämiseksi Espoossa ja että asukkaille on tarjolla monipuolista neuvontaa aurinkoenergiakysymyksissä.

Vastaus aloitteeseen

Aurinkosähköjärjestelmät kaupungin hankkeissa

Aurinkosähköjärjestelmiä on asennettu kaupungin omistamiin ja kaupunkikonsernin omistamien yhtiöiden hallinnoimiin kiinteistöihin osana Kauppa- ja teollisuusministeriön ja Espoon kaupungin energiatehokkuussopimuksen (2008-2016), sekä Energiaviraston ja Espoon kaupungin energiatehokkuussopimuksen 2017-2025 (KETS II) uusiutuvan energian tuotannon kohdekohtaista kokonaisratkaisua.

Energiatehokkuussopimuksessa edellytetyn toimintasuunnitelmansa luvussa viisi (hyväksytty Tila ja asuntojaoksessa 14.1.2018) Espoon kaupunki linjaa, että ilmasto-ohjelmassa mainittu tavoite 10 % uudisrakennuksen sähkönkulutuksesta (po. energiakulutuksesta) tuotetaan kohteessa tuotetulla uusiutuvalla energialla. KETS

toimenpidesuunnitelman mukaan energiasuunnitelma ja siitä poikkeaminen käsitellään Tilapalvelujen energiatehokkuustyöryhmässä.

Aurinkosähköjärjestelmien hintataso on laskenut merkittävästi energiatehokkuussopimusten aikana ja nykyisin aurinkosähköjärjestelmät ovat rakennushankkeissa oleellinen osa paikalla tuotettua uusiutuvaa energiaa koskevaa energiatarkastelua. Lisäksi aurinkosähköjärjestelmän liittämiseen rakennushankkeeseen vaikuttaa rakennuksen vesikaton turvallisuus, vesikatolle pääsyn asiattomilta tulee olla estettävissä. Otollisimpia järjestelmien sijoituspaikkoja ovat siten vähintään kaksikerroksiset rakennukset.

Aurinkosähköjärjestelmien hankkimisesta rakennushankkeissa päätetään pääosin edellä mainittujen energiatarkastelun ja turvallisuusnäkökohtien pohjalta. Käytännössä järjestelmiä on asennettu pääosin koulurakennuksien katoille. Järjestelmä mitoitetaan kattamaan rakennuksen minimikuormitus auringon paistaessa, eli tuotettua sähköä ei ole tarkoitus syöttää energiayhtiön verkkoon. Tyypillinen teholuokka on tällöin 20-25 kWp. Mahdolliset tulevat energian varastointiratkaisut antavat mahdollisuuden kasvattaa taloudellista mitoitusta.

Kaupungin omissa hankkeissa lähtökohtana on edistää kokonaisvaltaisesti hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamista sekä optimaalisten suunnitteluratkaisujen hakemista elinkaari- ja investointikustannukset huomioiden. Tämä tehdään monitavoiteoptimointia hyödyntäen samalla pyrkien leikkaamaan tarkasteltavan rakennushankkeen hiilijalanjälkeä laskennallisesti n. 80% vuoden 1990 vastaavan rakennushankkeen tasosta. Tässä aurinkosähköjärjestelmä on yksi tarkasteltavista järjestelmistä ja energian tuotantotavoista. Aurinkolämpöjärjestelmät eivät toistaiseksi ole nousseet esiin potentiaalisina energiaratkaisuina.

Liitteenä on luettelo aurinkoenergiaratkaisujen nykytilanteesta keväällä 2021 kaupungin kiinteistöissä. Vanhin merkittävä aurinkosähköjärjestelmämme on Mankkaan varikon järjestelmä vuodelta 2010.

Lupamenettely aurinkoenergiaratkaisujen osalta

Aurinkosähköjärjestelmien sijoittamista ja toteuttamista haetaan uudisrakennusten, laajennusten ja korjaamista koskevien rakennuslupahakemusten yhteydessä ja myös erillisinä toimenpiteinä.

Espoon kaupunginvaltuuston hyväksymässä ja 1.1.2012 voimaan tullessa Espoon kaupungin rakennusjärjestyksessä on ilmalämpöpumpun ja aurinkokeräimen sijoittaminen rakennukseen, rakennelmaan tai pihamaalle vapautettu toimenpideluvan hakemisesta, ellei rakennusta ole asemakaavassa tai rakennussuojelulain nojalla suojeltu.

Maankäyttö- ja rakennuslain 126 a §:ssä säädetään toimenpideluvanvaraiset toimenpiteet. 21.4.2017 voimaantulleen lain muutoksen mukaan kaupunkikuvaan tai ympäristöön merkittävästi vaikuttavan aurinkopaneelin tai -keräimen asentaminen tai rakentaminen on toimenpideluvan varainen.

Erillisenä toimenpiteenä aurinkokeräimien asentaminen ei siis ole ollut Espoossa ennen 2017 lakimuutosta luvanvarainen. Lakimuutoksen jälkeen rakennusvalvonta arvioi aurinkopaneelin tai -keräimen asentamisen vaikutukset kaupunkikuvaan ja pääsääntöisesti toimenpiteet on voitu

todeta vaikutuksiltaan vähäisiksi eikä toimenpidelupaa ole edellytetty. Toimenpidelupina aurinkopaneelin tai -keräimen asentaminen on käsitelty vain poikkeustapauksissa. Vuosina 2012-20 on tehty kolme lupapäätöstä, joissa luvanvaraisuus on aiheutunut aurinkosähköjärjestelmän asentamisesta.

Rakennusvalvonnassa valmistellaan Espoon kaupungin rakennusvalvonnan taksan muutosta koskien tarkastus- ja valvontatehtävien sekä muiden viranomaistehtävien maksuperusteita. Rakennusvalvonta esittää taksamuutoksessa lupamaksuun alennuksia, mikäli esim. korjausrakentamisen yhteydessä kiinteistöön rakennetaan merkittävässä määrin paikallista uusiutuvaa energiaa tuottavia järjestelmiä.

Liite 1: Aurinkoenergiajärjestelmät Espoon kaupungin kiinteistöissä keväällä 2021

Päätöshistoria